

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio, 44103. Telephone: 431-6344

XLIX

Vasaris — February 3, 1964

14 Nr.

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

NEPAPRASTI KELIAI I TAIKĄ

WASHINGTONAS, IEŠKODAMAS BAZĖS SUSITARIMUI SU MASKVA, "SUFRIZUOTOMIS" ŽINIO-
MIS STENGIASI ATITINKAMAI NUTEIKTI SAVO
KRAŠTO VISUOMENĘ - TAIP TEIGIAMA REPRE-
ZENTACINIAME AMERIKOS LAIKRAŠTYJE...

Vytautas Meškauskas

Mes jau keliolika kartų šioje
vietoje kalbėjome apie Washing-
tono pastangas rasti bendrą kal-

J. Matjoškai
50 metų

* ANTANAS MATJOŠKA,
ALTS-gos Bostono sk. pirminin-
kas, sausio 13 d. persirito per
savo amžiaus pusšimtį -- 50
metų.

Nors gimęs Bostone, bet au-
gęs ir veikęs Vilniuje, gyvas ir
veiklus vilnietis, patyręs lenkų
persekiojimus už lietuvišką veik-
lą, šiame laisvųjų krašte supran-
ta ir vertina visuomenininko dar-
bo reikšmę.

1937 m. grįžęs Amerikon, vei-
kia visoje eilėje lietuvių organi-
zacijų, ypatingai krepšdamos dė-
mesį jaunimui. Dar Worcester-
je gyvendamas, įsteigia Lietu-
vių Jaunimo ratelį, ruošia vai-
dinimus ir kitus kult. parengi-
mus. Persikėlęs į Bostoną, lie-
ka aktyvus ir čia jaunimo rate-
liuose, Tėvynės Mylėtojų drau-
gijoje, SLA kuopoje, BALFo ir
ALTo skyriuose, LB-nėje, Kultū-
ros Klube ir kt.

Jau kelinti metai iš eilės vado-
vauja ALTS-gos Bostono skyriui,
pasižymėdamas dideliu taktu, ak-
tyvumu.

Tai simpatinga, veikli ir "iki
kaulo" lietuviška asmenybė, ku-
riai linkime dar daug našių ir
sėkmingų metų visuomeniškuo-
se ir asmeniškose baruose.

bą su Maskva. Tos pastangos bu-
vo apvainikuotos Jaltos susitari-
mu, kuris, kaip žinia, išėjo so-
vietų naudai. Nepaisant kartaus
patyrimo, JAV administracijoje
yra nemažai tolimesnio tokio ieš-
kojimo šalininkų. New York Ti-
mes, kuris užsienio laukamas
Amerikos viešosios nuomonės
reiškėju ir įtakingiausiu dien-
raščiu, sausio 27 d. numeryje
paskelbė ta tema įdomų C. L.
Sulzberger'io straipsnį: How Su-
perpowers Seek Peace. Jame tei-
giama, kad įdomiausias mūsų lai-
kų reiškinys (the biggest story)
yra neturinties precedento JAV
ir Rusijos derybos. Iki šiol tokių
derybų nebuvo, nes didelė jų da-
lis atliekama... viešai.

Nesą jokia abejonė, kad ne-
paisant visų skirtumų tarp Wa-
shingtono ir Maskvos įvairia-
siais klausimais, Amerikos vie-
šoji nuomonė esanti atitinkamai
nuteikiama Amerikos vyriausy-
bės. Apie tai galima spręsti iš
Gynimo Sekretoriaus McNama-
ros pareiškimo, siekiančio įro-
dyti sovietų karinį silpumą, ir iš
CIA (centrinės žvalgybos ži-
nybos) analizės, siekiančios įro-
dyti sovietų ūkinius sunkumus.

Praėjusių metų lapkričio mėn.
McNamara aiškines, kad Vaka-
rai yra stipresni už sovietų blo-
ką ne tik raketomis, bet ir kon-
vencionaliniais ginklais. Jis pri-
dūrė, kad sovietai turį ne 160
jiems anksčiau priskirtų divizi-
jų, bet tik 60. Jei taip -- stebisi
Sulzbergeris -- "tai arba mūsų
žvalgyba prieš metus nieko ne-
žinojo, arba Chruščiovas prave-
dė patį didžiausią nusiginklavimą
istorijoje".

Panašiai ir CIA, dabar paskel-
busi, kad sovietų ūkinis stiprėjimas
apstojes. (Tai buvo praneš-
ta netikėtai sušauktoje spaudos
konferencijoje, kuri visame pa-
saulyje iššaukė įvairiausių aiš-
kinimų ir spėliojimų).

Taip daroma tyčia -- aiškina
Sulzberger -- nes demokratinė-
je santvarkoje negalima iš karto
pakeisti politinį klimatą. Pa-
laispintis keitimas reikalingas at-
itinkamų amerikiečių nuotaikų, o
kad to pasiekus, reikia paveik-
ti, "sufrizuoti", žinias. "Tai gal
būt ciniška, tačiau tai tikra ir
reikalinga" -- pagal NYT.

Ištisus mėnesius Washingtonas

ir Maskvą siekia paralelių tikslų.
Abi sostinės siekė susitarimo,
kur jis galimas: dėl Antarktikos
demilitarizavimo, "hot line" tele-
typo linijos tarp Baltųjų Rūmų
ir Kremliaus, dalinio atominio
ginklų bandymo uždraudimo ir
pasižadėjo nebandyti atominių
užtaisų erdvėje. Ir jos stengiasi
duoti viena kitai patikėjimo pa-
vyzdį. (Apie tai mes jau kalbėjo-
me, nagrinėdami Ženevos nusi-
ginklavimo konferenciją).

Šioji procedūra neturinti pre-
cedento. Viena pusė sakanti:
"Žiūrėk kokia aš gera" ir laukia
panašaus žesto iš kitos.

Chruščiovas pareiškęs, kad ke-
lias į nusiginklavimą turėtų vesti
per biudžetų karo reikalams
sumažinimą. McNamara tai iš-
tikrųjų ir pasiūlė, motyvuoda-
mas sovietų silpnumu. Preziden-
tas Johnsonas po to sumažinęs
biudžetą. Tą pačią dieną, kada tai
buvo paskelbta, CIA viešumai
perdavė savo analizę, iš kurios
paaiškėjo, kad sovietai negali daug
lėšų skirti savo ginklavimuisi dėl

pašlijusios ūkinės padėties.

Chruščiovas į tai atsakė su-
mažindamas savo biudžetą ir net
karių skaičių. Johnsonas paskel-
bė sumažinsiąs urano produkciją
ir iš abiejų pusių duodama su-
prasti, kad jos turinčios jau per
daug priemonių viena kitai sunai-
kinti, o tai vestų prie "overkill"
problemos sprendimo.

Netgi de Gaulle noras susitar-
ti su Raudonąja Kinija tokiai
įvykių raidai ne tik nekenkia, bet
tik padeda. Nes, jei Washingto-
nas ir Maskva neturėtų sąjun-
gininkų, jiems būtų lengviausi-
tarti ir savo valią primesti ki-
tiems.

Šie Sulzbergerio konstatavi-

mai, nors nėra visai originalūs,

yra vis tiek labai būdingi ir įsi-

dėmetini, nes jų autorius nėra

koks "dešinysis", kuriam rūpėtų

"apšmeižti" demokratų adminis-

traciją. Toliau tendenciją galima

buvo įžinti ir Eisenhowerio ad-

ministracijos laikais. Ja, deja,

yra užsikrėtusi didelė įtakingos

JAV visuomenės dalis.

LIETUVIAI LAKŪNAI AUSTRALIJOJE

Nedidelė Pietų Australijos lie-
tuvų kolonija jau turi aštuonis
lietuvių gydytojus, septynis in-
žinierius, keturius mokytojus, du
architektus, du advokatus. Jie vi-
si mokslus baigė Adelaidės uni-
versitete. Šiuo metu apie ketu-
riašdešimtis lietuvių tame pačia-
me universitete ruošiasi įvairių
rūšių specialyboms. Tačiau la-
bai mažai tokių, kurie bando at-
siplėšti nuo žemės ir ilgėliau pa-
gyventi erdvėje. Kol kas tarp Pie-
tų Australijos lietuvių atsirado
tik trys, kurie panorą pasigrumti
su erdvėmis.

Ilgiausią kelią šioje srityje
padarė Z. Koronkevičius, kuris
dabar jau pradėjo skraidyti penk-
tą tūkstantį valandų. Jis yra iš-

Z. KORONKEVIČIUS

ROMAS URBONAS

maišęs visą Pietų ir Šiaurės Aus-
tralijos erdvę. Šiuo metu barsto
iš oro trašas ir atakuoja uodų
peryklas. Viena savo laiškų jis
šitaip rašo apie save: "Šiuo me-
tu, Coveair bendrovės pasamdy-
tas, skraidau purkšdamas laukus
ir barstydamas trąšas. Trąšų
barstymas yra labiau varginantis
darbas, nes tenka daryti kartais
net iki šimto tupimų į dieną.
Purškimas gi yra sudėtingesnis
ir labiau įtemptas, nes reikia
skristi apie metrą virš pasėlių,
o kartais ir žemiau. Labiausia ten-
ka saugotis laidų, nes jų iš to
aukščio visai nesimato. Reikia iš
anksto žinoti, kur jie yra. Perei-
tą sezoną spėjau nukapoti medžio
viršūnę, du kartu užkabinau tele-
fono laidus ir kartą pralindau
pro elektros liniją, propelerui ją
nukrisdamas. Viskas laimingai
pasibaigė tik dėl to, kad skrai-
džiau ne mažuoju Tiger Moth lėk-

AURIMAS DUMČIUS

B. Masiuliui 75 metai amžiaus

BOLESLOVAS MASIULIS, šiais metais švenčias savo 75 metų
amžiaus sukaktį. Žilo plauko susilaukęs nepavargo dirbęs lietuvi-
bei.

B. Masiulis ryžtas išlaikyti brangiausią tautos turtą -- lietuvišką
žodį, prasidėjo kovoje prieš sulenkėjimą, vėliau rusifikaciją, ger-
manizaciją ir tęsiasi iki šiai dienai.

Savo gyvenimo ciklą perėjo pradėdamas mokytoju, teisėju, (nuo
taikos teisėjo 1920 m. iki Vyriausiojo Tribunolo teisėjo 1928 m.),
Valstybės Tarybos Pirmininku ir Teisingumo Ministeriu 1938 me-
tais. Bolševikų okupacijos metu buvo areštuotas ir tardomas. Už
nuopelnus lietuvių tautai buvo apdovanotas Vytauto Didžiojo ordinu.

B. Masiulis yra geros sveikatos ir šiuo metu gyvena Michigano
paežerės smėlio kopų mieste, Beverly Shores, Indianoje, kartu su
žmona Katarina.

Krepšininkų išvyka Australijon

Melbourne įvykusios Austr-
lijos lietuvių sporto šventės už-
darymo metu susirinkusiems
žiūrovams buvo pristatyti Aus-
tralijs lietuvių krepšinio rink-
tinės kandidatai. Tuo reikalu iš
Australijos rašoma:

"Dar niekad mūsų sporto šven-
čių istorijoje nebuvo tokio noro
krepšinio žaidikų tarpe patekti
į rinktinę, kaip šiomet. Prie-
žastis: garbė dalyvauti rinktinė-
je, kuri žais prieš Amerikos
lietuvių. Buvo graudu žiūrėti,
kai vienas melbourniškis, nega-
lėdamas susilaikyti, verkė į rink-
tinę nepatekęs, o antras sidnė-
jiškis, šiuostėsi drėgnas akis,
kai buvo pristatytas žiūrovams
su kitais rinktinės kandidatais.
Tokių nuliūdimo ir džiaugsmo
kraštutinumą čia dar niekad ne-
teko matyti. Sunku būtų aprašy-

ti, su kokių entuziazmu jauni-
ams Jūsų laukia. Neatsilikia ir
vyresnieji -- kur nepasisuksis,
šimtai klausimų apie Jūsų at-
vykimą".

Australijoje numatoma žais-
ti 15 rungtynių. Trejos rungty-
nės bus žaidžiamos prieš lie-
tuvius: Sidnėjuje ir Melbour-
ne prieš tų miestų lietuvių rink-
tines, Adelaidėje prieš Austr-
lijos lietuvių rinktinę. Visos kitos
rungtynės bus žaidžiamos
prieš paskirų valstybių (State)
rinktines ir Australijos olimpi-
nė rinktinę, kuriai bus paskuti-
nis jėgų išbandymas prieš olim-
pinis žaidimus Tokio mieste,
Japonijoje.

Vykstant lietuvių krepšinin-
kams į Australiją, drauge orga-
nizuojama ir ekskursija. Susido-
mėję galės prisidėti prie sporti-
ninkų ir Australijoje aplankyti
savo draugus, bei artimuosius.
Organizacinis komitetas aiški-
nasi sąlygas su lėktuvu bendro-
vėmis ir Australijos lietuvių
Bendruomene. Artimiausiu me-
tu tuo reikalu bus paskelbtas pra-
nešimas.

Krepšinio komitetas, aptaręs
išvykos reikalus su organizaci-
niniu komitetu, pranešė Australi-
jos sporto vadovybei, kad pir-
mas rungtynes mūsų rinktinė ga-
lės žaisti liepos 11 d. Pradedant
šia diena atitinkamai bus sutar-
kytas ir tolimesnis rungtynių
tvarkaraštis.

SALFAS-gos suvažiavime su-
darytai spaudos ir informacijos
komisijai pavesta visa su krep-
šinio išvyka susijusios informa-
cijos koordinacija. Pradinė ko-
misijos sudėtis: J. Gustainis,
P. Petrutis ir P. Žumbakis. Pa-
pildomai pakviestas J. Šolūnas.
Artimiausiu metu į komisiją bus
pakviesta ir daugiau spaudos dar-
buotojų.

(pp)

Kaip ir kiekvienais metais, taip ir pereinusių metų gale lietuvių tautinių šokėjų grupė labai gražiai pa-
sirodė Illinois Universiteto International Fair, susilaukusi nepaprasto pasisekimo. Iš kairės pirmoje
eilėje: Lelė Šmaižytė, Ramonė Kvilytė, Alfredas Tričys, Dalė Počiūtė, Rugilė Rygertaitė, Antroje
eilėje: Saulius Račkauskas, Dalia Ažubalytė, Ramunė Galvelytė, Laimutė Kerulytė, Gaja Giniotytė,
Rimas Račkauskas, Trečioje eilėje: Algis Šlapkauskas, Romas Burneikis, Rimas Liaugmenas, Luizas
Plenys, Alfredas Kleinaitis -- šokių grupės vadovas, Liudas Valodka, Illinois Universitete Urbanoje
studijuoja apie 100 lietuvių.

AMERIKOS SPAUDOS "PIRMIEJI ŠALTINIAI"...

Pastarosiom savaitėm Dirvos vedamuosiuose ir laiškuose buvo užkabintas gana opus ir didžios reikšmės klausimas -- Vakarų pasaulio ir ypač Amerikos didžiosios spaudos ir informacijos šaltinių patikimumas, net palyginant sumosų pačių spauda. Reikalas labai svarbus ne tik mums, bet ir kiekvienam galvojančiam ir teisingiems nuosprendžiams pagrindo bei iškančiam laisvojo pasaulio piliečiui. 1964 metai daugelio nuomone yra posūkio metai, ryškiai nulemsią pasaulio ateitį, ir spauda čia iki tam tikro laipsnio lems istorijos kryptį.

Po šių metų rinkimų Amerikoje paaiškės, ar bus sustabdytas savižudiškas slinkimas į raudonąją prarają, ar, dar stipriau papsint taikos pypkelę, bus apsišvaiginta koegzistencijos, pasaulio brolybės, nusiginklavimo, įtampų sumažinimo, tarpusavio prekybos ir koalicijų dūmeliais. Amerikos nuolaidinė didžioji spauda, suprasdama savo galią, jau dabar daro visa, kad net ir mes, kurie turėjome galimybę pažvelgti raudonajai giltinei į akis, nematytumėm nuogos ir nemalonybės realybės.

Sunku pasakyti, ar įtakingoji JAV spauda pati tiki, jog komunizmo naujieji prieštikniai, kaip Berlyno mūras, Kuba, Zanzibaras, Panama ir panašūs yra, kaip paprastai išvedžiojama, "neabejotini Vakarų politikos laimėjimai" šaltajame kare -- (mat ten komunizmas pasirodęs kaip nevykusi sistema...) tačiau nėra abejonės, jog šie įtakingos spaudos išvedžiojimai suranda nemažai "tikinčiųjų". Vieni pasiduoda "pirmųjų šaltinių" išvedžiojimams iš naivumo, kiti dėl baimės ir nenoro pripažinti, kad mūsų vakariečių, reikalai netaip jau gerai stovi. Kairiųjų vedamos propagandos sekimungumą rodo faktas, jog net ir lietuvių tremtinių tarpe tokių "tikinčiųjų" užtinkame.

Jeigu ir yra toks dalykas, kaip nešališkumas spaudoje, tai tik jau ne išgarbintoje "didžiojoje" spaudoje. Tai mums būtina turėti omeny klausantis ir skaitant "pripažintų autoritetų", kurių mes neišvengiamai būsimė paveikti formuodami savo pažiūras lemtingais 1964 metais. Tie, ku-

VILIUS BRAŽENAS

rie nematome reikalo informacijos tikslumui kuo nors kitu išbalansuoti pagrindinių informacijos šaltinių šališką įtaką, priivalome bent atsiminti, kaip tie vadinamieji pirmieji šaltiniai mus yra informavę praeityje, ir į kurią pusę ta jų informacija suko.

"Pirmieji šaltiniai" siuntė TV kameras, reporterius ir fotografus į prokomunistinių teroristų stovyklas Kuboje, Alžire, Angoloje, kad išskėlus juos į padanges ir išpopuliarinus jų kovą "už demokratiją"... Kai Lietuvos partizanai, po kelių metų kruvino karo prieš raudonuosius išsibrovėlius, nesulaukę pasaulio dėmesio, atsiuntė atstovus į laisvąjį pasaulį su informacija, "pirmieji šaltiniai" nesurado vietos nei keliom eilutėm spaudoje, ar keliom sekundėm TV ekrane.

Savo laiku "pirmieji šaltiniai" sekmingai įtikino publiką, jog Mao buvo žemės reformatorius, jog Ben Bella -- arabų nacionalistas, jog Castro -- tik socialinis reformatorius.

Šie šaltiniai garsina kiekvienos žmogėdros genties "uhuru" reikalavimus, tačiau dar neteko iš jų girdėti apie Baltijos Laisvės Rezoliucijas, reikalaujančias Sovietų išvijimo iš Lietuvos, nors čia pat, tų "pirmųjų šaltinių" pa-nosėje, JAV Kongrese, jau 42 rezoliucijos tuo reikalu įneštos.

1962 m. JAV Kongrese, Ispanijos Civilinio Karo 25 metų sukakties proga, buvo pasakytos 23 kalbos, užgirančios Franco administracijos padarytą pažangą ir 3 kalbos kritikuojančios. JAV "pirmieji šaltiniai" (spaudos agentūros) visuomenei paskelbė tik 2-jų Kongrese pasakytų kalbų tekstus (iš 26): abi kalbos puolančios Ispanijos režimą. Kitas kalbas galėjo paskaityti tik vienas kitas, skaitęs "antrinius šaltinius" -- Congressional Records.

Prisiskaitę ir prisiklausę "pirmųjų šaltinių" mes žinojome "neginčijamus faktus", jog 70% P. Vietnamo gyventojų budistų buvo persekiojami (religiniais sumetimais) katalikiškos mažumos. Dabar, kai pagaliau prieškomunistinė ir Amerikai

(bet ne "liberalų" fantastams) draugiška vyriausybė tapo sunaikinta, mes sužinojome iš "antrųjų šaltinių" (Stamford Advocate, 1963 m. gruodžio mėn. 26 d. vedamasis "South Vietnam"), jog ten būdai sudaro vos 20% ir riaušės buvo keliamos politiniais sumetimais. Tai, pagal William Buckley (jis yra tik "antrinis šaltinis", kadangi griežtas antikomunistas...) sausio 11 d. straipsnį, atrodo, patvirtina ir JTO Specialios Komisijos (iš Afganistano, Brazilijos, Ceylono, Costa Rica, Dahomey, Morocco ir Nepalo atstovų), tyrinėjusios vietoje, raportas. Kadangi šis raportas nepatvirtina liberalinių "pirmųjų šaltinių" sufabrikotų "faktų", JTO Gen. Sekr. U Thant jo neskelbia. Atrodo, jog Costa Rica atstovas raportu nuorašą yra patiekęs "antriniais šaltiniais", ir per juos gal bus išreikalauta Kongreso kvota ištirti, kodėl "pa-saulio sąžinė" -- JTO -- taip staiga šiuo atveju nutilo.

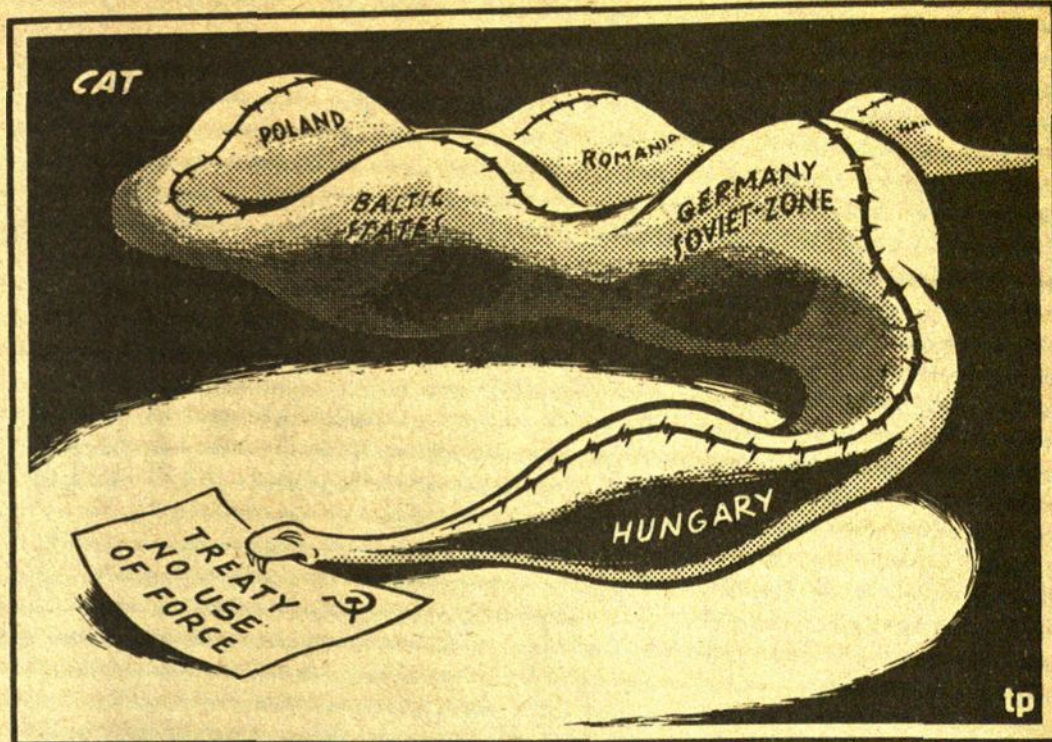
Radijokomentatorius Paul Harvey (kuris tikrai nepriklauso "pirmiesiems šaltiniams") dar prieš Prezidento Dieną nužudymą pranešė, jog du dideli New Yorko laikraščiai numerė į krepšį savo reporterių iš Saigono pranešimus apie tikrą padėtį vietoje ir pavadė straipsnius apie Vietnamą parašyti New Yorko sėdintiems žurnalistams. Mat, reportažai iš Vietnamo neatitiko New Yorko ir Washingtono sukurtai ruožavai fantazijai apie Vietnamą.

Šiuo metu, čia pat vietoje, mūsų pačių akyse, yra vėl kuriama įžūli ir neįtikėtina akimėšiška fantazija dėl prezidento Kennedy nužudymo. Pačioje pradžioje "pirmieji šaltiniai" prasiitarė, jog žudikas buvo komunistas, sovietiškas "turistas" ir "Fair play for Cuba" narys, tačiau greitai įstojo į nužudymo dieną Pravdos nubrėžtą liniją, jog dėl nužudymo kalti "dešinieji ekstremistai", pietų rasistai, Sen. Barry Goldwaterio rėmėjai ir gen. Edwin Walkerio šalininkai.

Kai nepavyko šį kaltinimą 100% prilipdyti ir net paaiškėjo, jog tas pats žudikas kėsinosi ir į gen. Walker gyvybę, kaltė tapo suversta Dallas miestui, Texaso valstijai ir net visai Amerikos tautai už neapykantą. Tuo būdu komunistai tapo paliuosuoti nuo nužudymo kaltės, arba bent jau pusė tos kalbės buvo primesta antikomunistams. ("Neapykanta kraštutinėje kairėje ir kraštutinėje dešinėje"...). Nes, kaip žinome, tas, kurs priešinasi Sovietų agresijai, yra agresorius, gitas, kurs priešinasi komunistinei neapykantos ideologijai, yra neapykantos skleidėjas...

"Pirmieji šaltiniai" nedelsdami, su būgnais ir trimitais, paskelbė "žinią", jog Texaso konservatyvus senatorius John Tower 1962 m. padėjo Oswaldui sugrįžti iš SSSR į JAV. Ar daug kas girdėjome ar skaitėme apie sen. Tower paneigimą? Sen. paaiškino gavęs Oswaldui prašymą pagalbai, tačiau sužinojęs jį atsisakius JAV pilietybės, atsisakė. "Dėl manęs, jis gali pasilikti Sovietų Sąjungoj ir supūti", -- pareiškė senatorius. Tačiau šito mes nerandame "pirmuose šaltiniuose".

Senatorius Dodd (dem.), nors ir nestodamas ginti spaudos puolanų dešiniųjų, pareiškė turįs viltį, jog ateityje JAV laisvoji spauda su tokiu pat atkaklumu suras ir visuomenei paskelbs faktus apie prokomunistinių Amerikos org-ų, kaip pav. Fair Play for Cuba Committee, veikimą. Spauda žinoma, to nepadarė, ir negalima manyti, jog Amerikos spaudą pažįstas sen. Dodd ko nors kito tikėjosi. Antraip, ko gero, Fair Play for Cuba narys

Geresniam virškinimui...

Lee Harvey Oswald būtų patupdytas kalėjiman, arba bent rūpestingai sekamas, ir Prezidentas Kennedy -- dar būtų gyvas.

Komunistų veiklą nušviečiančios informacijos stoka skundžiasi ir kongresmanas John S. Monagan (dem. Conn.) pirmininkavęs pakomisijai, tiriančiai padėtį Sovietų okupuotose kraštuose. Raporte apie Baltijos kraštų padėtį Komisija rašo: "Už geležinės uždaros stokoje žinių ir nesusigaudoma apie JAV užimtą poziciją pavergtųjų Europos tautų atžvilgiu. Ši politika nėra aiškiai suprantama net pačiose JAV. Tai kenkia pasipriešinimo komunizmui dvasiai pavergtose tautose, ir turėtų būti jau seniai atitaisyta. Administracijos agentūrų laikyseną šiuo klausimu pavaizduoja faktas, jog Amerikos Balsas nepranešė apie šio Komiteto prarastą apklausinėjimą apie pavergtąsias tautas, nors net ir tos pačios agentūros atsakingi pareigūnai pareiškė, jog neabejotinai svarbu, kad žmonės už Geležinės Uždaros žino-tų apie nuolatinių JAV rūpinimąsi jų likimu".

Nežiūrint to, Amerikos Balsas tyli... Tyli ir apie mūsų Laisvės Rezoliucijų Komiteto veiklą, nors, kaip pasirodo, rado laiko ir vietas "painformuoti" pasaulį pirmoje transliacijoje apie Prez. Kennedy nužudymą šitokiu būdu: "Pastaraisiais mėnesiais Dallas pasižymėjo kraštutinių dešiniųjų sparno judėjimais" (žiūr. Chicago Tribune, 1963 m. lapkričio mėn. 30 d.).

Iš šių ir šimtų kitų pastebėtų atvejų, rodančių keistą viešosios opinijos formuotojų šališkumą, prašosi išsivada, jog vien "pirmuosius šaltinius" sekdami,

jei net ir keliomis kalbomis, mes esame plačiai apsiskaitę, bet ne būtinai gerai informuoti. Todėl mums reikia praplėsti šaltinius, surasti tokių, kurie netik parodytų antrąją medalio pusę, bet ir pirmąją pakankamai apšviestą.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

PASAULIO LIETUVIS 3 nr., PLB Valdybos biuletenis. Šiame numeryje, šalia bendruomenės darbų, minčių ir pastabų rinktinės, pradėtas spausdinti ir R. Skipičio straipsnis apie Draugiją Užsienio Lietuviams remti.

LIETUVOS PAJŪRIS -- Kanados Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos CV-bos periodinis lei-

dinys. Vyr. redaktorius A. Ly-mantas.

L. P. pasirodė dvigubai padidinta laida (nr. 3-4). Šalia Lietuvos pajūrį liečiančių straipsnių, apstu retų nuotraukų, vaizduojančių pajūrio kraštą ir žmo-nes.

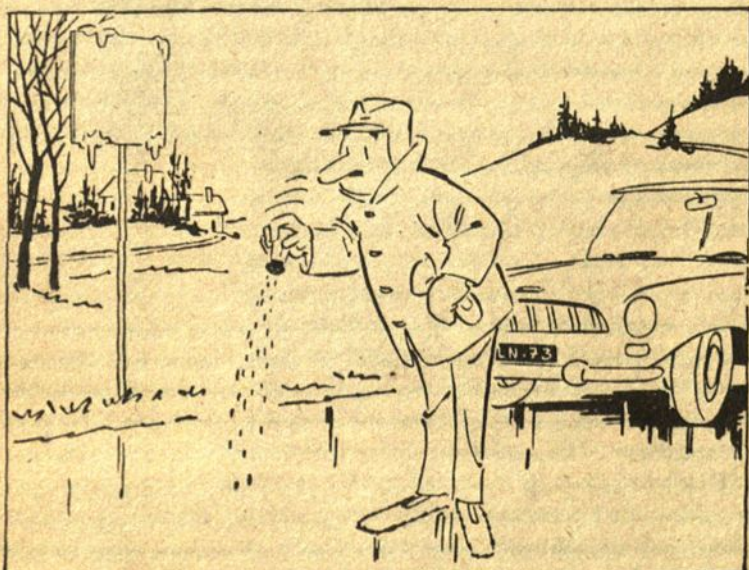
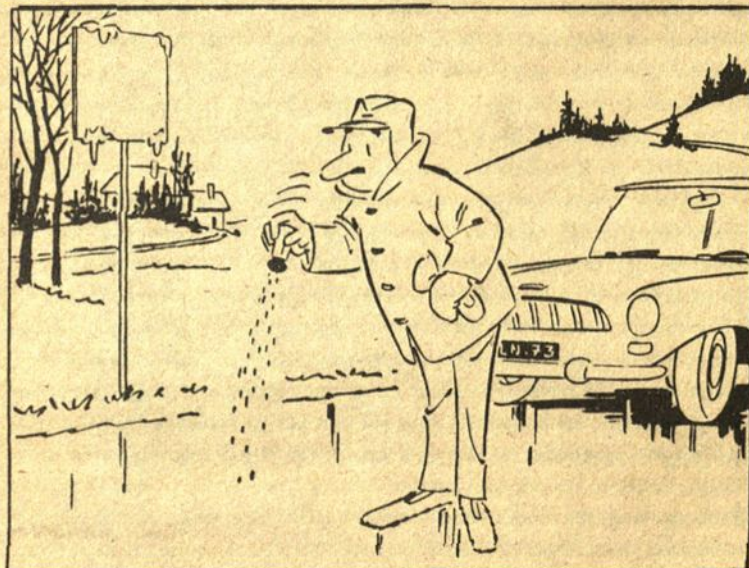
Laikraščio prenumarata tik 1 dol. metams.

Redakcijos adresas: 5260 10th Ave., Rsm., Montreal 36, P. Q. Canada.

LAISKAI LIETUVIAMS 1964 m. 1 nr. -- Tėvų Jėzuitų leidžiamas religinės ir tautinės kultūros mėnesinis žurnalas. Redaktorius K. Trimakas S.J. Turtinga išorė ir skoningas techninis redagavimas. Turinyje su-telkta pajėgių lietuvių rašto žmo-nių straipsniai.

SEPTYNIŲ SKIRTUMŲ GALVOSŪKIS 6 Nr.

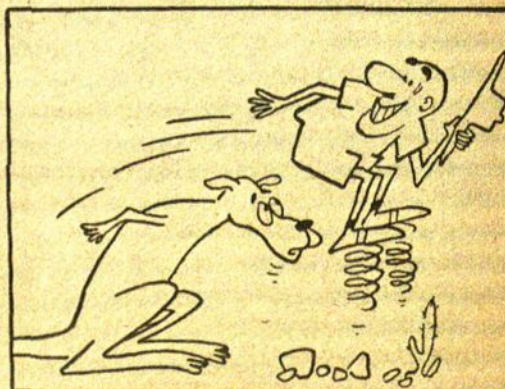
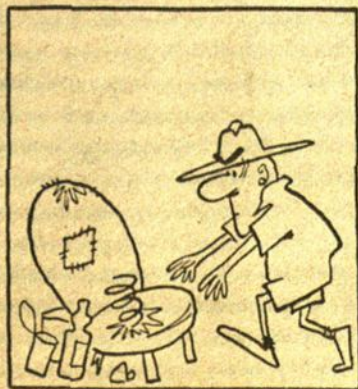
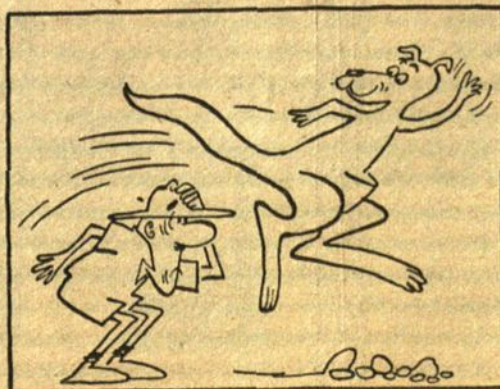
Tarp šių dviejų piešinių yra septyni skirtumai. Pabandykite surasti. Atsakymas bus kitame numeryje.

GALVOSŪKIO 5 NR. SPRENDIMAS

Tarp dviejų piešinių yra šie skirtumai: 1. Džiovintuvo elektrinis laidas kitokios formos. 2. Užpakaly laido matyti spintelėje stalčius. 3. Kairėje gėlėje trūksta vieno lapo. 4. Veidrodinis yra trumpesnis. 5. Merginos smilkinyje pakeista žukuosena. 6. Jos kairėje rankovėje yra raukšlė. 7. Dešinėje po stalu šešėlis yra didesnis.

Keliautojo Mato nuotykių

Mutual Federal Bendrovės rekordas

MOKAME
4 1/2 %

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

2202 W. CERMAK ROAD -- CHICAGO 8, ILL.
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanaukas, Pres.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO. 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

REALUS DARBAS IR ILIUZIJOS

1961 m. spalio 11 d. prezidentas John F. Kennedy pasakė žiūs
įsidėmėtinus žodžius:

-- Mes privalome skirti realybę nuo iliuzijų, ilgų distancijų
galvosena nuo laikinosios, svarbiuosius dalykus nuo nereikšmingųjų.
Jei būsime tikslu siekia, jei nesibijosime pažūrėti rizikai į akis ir
gyventi su šio pasaulio reikalavimais, jei mes atliksime savo pareigą
neišsigandę fanatikų ir tužusių krašte ir užsienyje, tikrai taika
ir laisvė galės bujoti. Mes nebūsime nei raudoni nei mirę, bet gyvi
ir laisvi...

Skirti realybę nuo iliuzijų, pereiti į ilgų distancijų galvosena
ir nesitenkinti kasdienybė, sudaryti tikslesnę savo darbų ir užda-
vinių dienotvarkę, išsijojant bereikšmį laiko gaišinimą -- visa tai
reikalauja tinkamos pajėgų koncentracijos, labai rimto ir visu at-
sidėjimu apgalvoto svarstymo.

Šiandien nusiskundžiame ir kaltiname didelę visuomenės dalį
pasyvumu ir abejingumu.

"Dirbąs lietuvis mūsų sąlygomis yra savo rūšies kankinys: jis
turi išsižadėti savo laisvalaikio, atsisakyti poilsio, neretai net šeimos
ir namų gyvenimo", skundžiasi Pasaulio Lietuvių (3 nr.) veda-
mojo autorius. "Sunkumus didina dar tai, kad, kai vienai dirbam, ki-
ti laikomės nuošaliai, pasyviai, abejingai. Todėl ima reali baimė
dėl mūsų pačių patvaros ir tesėjimo: dalis pasitraukiam iš gyvy-
bių, dalis senstam, dalis pailstam, dalis paprasčiausiai iš gyve-
nimo ir darbo pabėgam -- tad kas kovos mūsų laisvės kovą ir kas
kurstys tautinės mūsų gyvybės ugnį? Ar pakaks tų, kurie priauga,
tautiniam darbui rengias ir į šį darbą ateina?"

Ten pat patiekus lietuvių išėjimo nuveiktų darbų gan plačią
skiltį, toks pesimistinis nusistatymas, aišku, ateičiai daug vilčių
sukelti negali. Nenuostabu, kad kalbant toliau apie ateities darbus,
"kuriems reikia visų mūsų jėgų ir pastangų, mūsų širdies ir va-
lios, mūsų išminties ir rankų", pasigendame tikslesnio tų darbų api-
būdinimo ir tokio jų paskirstymo, kuriame tikrai galėtume įžūrėti
norą atsikirti realybę nuo iliuzijų, svarbesnius darbus nuo nereikš-
mingųjų.

Gera, kad "rūpės ugdyti ir stiprinti Pasaulio Lietuvių Bendruo-
menę", bet kyla klausimas, kaip ir kokiomis priemonėmis.

Rugsėjo 8-os dienos Tautos švente įvedimas, šalia Vasario
16-osios, graži tradicija, bet tai ir viskas. Kad reikės lėšų -- ka-
da gi jų nereikėjo. Čia labai rimtas klausimas, bet pasigendame ta-
me darbe finansinių smegenų ir planingumo.

Visa tai aprėpti, išsvarstyti ir suplanuoti -- tai ne vieno veda-
mojo, ne vienos valdybos ir ne vienos organizacijos darbas. Pasi-
skolintos ir pacituotos mintys čia yra tam, kad tuos klausimus kuo
platesnės lietuvių masės įsisamontintų, jais susidomėtų. Tai nėra
priekaištai dirbantiems, o tik viena iš daugelio, beveik kas antrą
dieną, siūlomų sugestijų.

Kad lietuvių visuomenė dirbantieji neliktų savo darbo ir pasi-
šventimo kankiniais, jiems reikia platesnės, organizuotesnės tautos.
Kad tą talką suorganizuoti ir daugiau talkininkų įtraukti, reikia ap-
čiuopiamesnių planų ir tikslų.

PLB valdyba turi pajėgų talkininką Kultūros Tarybos būrelyje.
Berods, ir Švietimo Taryba buvo nutarta sudaryti. O kad taip dar
Ekonominių ir Jaunimo tarybas sukomplektavus, gal gi atsirastų ir tų
abejingųjų tarpe dar norinčių prie konkretnių darbų prisijungti.

Ir arklais, ir knyga, ir lyra neblogi tautinio darbo talkininkai.
Gyvoji lietuviškos jėgos talka, atrodo, irgi nepakenktų. (J.Č.)

Ir žiema gražu mūsų Lietuvoj!

Vasario 16 minėjimas su V. Tysliavienės filmais

Ne vienas nustebo Vieniųbėje
(sausio 22 d.) paskaitęs žinutę,
kad Bridgeporte, Connecticut,
vasario 9 d. ALT ruošiamame
Vasario 16 d. minėjime V. Tys-
liavienė pakviesta parodyti savo
filmą "Žiema Lietuvoje", su ope-
ros "Pilėnai" ištraukų demonstra-
vimo. Šalia to, minėjimo progra-
mą pagrindiniu kalbėtoju buvo
pakviestas L.L.K. narys Vyt.
Vaitiekūnas ir -- parapijos kunigai.

Tokią žinutę paskaičius, beliko
tik laukti V. Vaitiekūno reakci-
jos. Jo atsakymas į Bridgeporto
ALT skyriaus pakvietimą tilpo
Keleivio sausio 29 d. laidoje.

V. Vaitiekūnas savo laiške ra-
šo:

"Labai ačiū už sausio 13 d.
laiškelį ir informacijas. Tačiau
Tamstos atsiųstas lapelis sumi-
nėjimo programa mane, kaip sa-
koma, trenkė iš koto. Todėl visą
reikalą pristačiau Komitetui ir
apie jo nusistatymą čia noriu
Tamstą painformuoti.

"Visi sutinka, kad programoj
Tamstos numatytos plokštelės ir
filmas, kaip meno dalykai, gali
būti geri. Lietuvoje yra gražių
žiemos vaizdų. Net iš Vakarų
Europos filminkai atvykdavo
Lietuvos žiemos filmuoti. Tačiau
gražūs, žiemos vaizdai negali kel-
ti lietuvių kovingumą su Lie-
tuvos okupantu, o, atvirkščiai,
jie gali žiūrovą kreipti už "pe-
aceful coexistence", nes tuose

vaizduose juk nebus matyti nei
rusiškų enkavedistų, nei kitų oku-
pacijos reiškinų, o tik taikinga
gamta. Tokio filmo tikslas palik-
ti žiūrovui įspūdį -- matot, kaip
ten gražu ir taikinga. Tai yra švel-
nus ir subtilus nuodai laisvajam
lietuviui migdyti, Lietuvos lais-
vės kovai demoralizuoti.

"Tos pačios prasmės ir "Pi-
lėnų" plokštelės. Tai lietuvių ku-
rinys ir neblogas, ir kadangi "Pi-
lėnai" parodo vokiečių (ne rusų)
grobuoniškumą ir žiaurumą, tai
Maskva operą leido statyti ir įre-
kordavo. Bet "Pilėnų" plokštelės
klausytojui nieko nesakys apie
tai, kad kita lietuvių opera --
"Sukilėliai" buvo Maskvos už-
drausta Lietuvoje, kad eilė ge-
riausių operos dainininkų lietu-
vių arba žuvo deportacijų auko-
mis arba po keletą metų kentė-
jo Sibiro katorgą. Atvirkščiai,
"Pilėnų" plokštelės tik bylos klau-
sytojui apie tai, kad jeitentokios
operos statomos, tai matyt neblo-
gas gyvenimas. To kaip tik ir sie-
kia bolševikai, Jiems svarbu nu-
teikti laisvąjį lietuvių neutraliai
savo atžvilgiu.

"Čia yra "free country" ir p.
V. Tysl. gali klausytis ar žiūrėti,
ko tik nori. Bet ALT skyrius yra
kovai dėl Lietuvos laisvės įsteig-
tas ir turi saugoti Bridgeporto
lietuvių nuo tokių Vasario 16-
sios minėjimų, kurių rezultatai
Lietuvos reikalui būtų žalingi.
Gražu ir verta būtų klausytis oku-

UŽSIVILKINUSI SKOLA PLB SEIMO STEBĖTOJAMS

VINCAS RASTENIS

Jau baigiasi pusmetis nuo per-
nai Toronte įvykusio Pasaulio
Lietuvių Bendruomenės seimo,
iš kurio "pašalių" eilę įspū-
džių ir pastabų teko perduoti
tiems, kurie tik taip ir teturė-
jo progos stebėti tą mūsų "pa-
saulinį seimą".

Deja, kitų reikalų srovė buvo
tokia stipri, kad pasakojimą apie
seimą "išplėvė į krantą" ir jis
užklūvo "už krūmų" nebaigtas...
O buvo intencija, net ir reika-
las, aptarti keletą dalykų, kurie
buvo paliesti seimo svarstymuo-
se bei sprendimuose, arba kurie
iškilo ryšium su seimo turinio
planu ir jo vykdymu, ir kurie
mažiau ar daugiau turi mūsų
visuomenei visuotinės reikš-
mės.

Pavyzdžiui, sumanymas su-
rinkti bent milijoną parašų pe-
ticipijai Lietuvos laisvės reikalui.
Arba "vyriausios lietuvių val-
džios", t. y., PLB valdybos rin-
kimo procesas ir jo įtaka to
svarbaus organo galimybėms,
kompetentingumui ir autoriteto
apimčiai.

Arba ir tokių seimų paskir-
ties apsprendimas, planuojant jų
turinį: ar PLB penkmetiniui sei-
mai turėtų būti skirti tik PLB
veikimo problemoms svarstyti
bei spręsti, ar jie turi būti ir
muzikos bei dailės menų festi-
valiai, papildyti kitomis manifes-
tacijomis -- religine, politine ir
moksline?

Tų dalykų nepalietęs, jaučiuo-
si skolingas tiems, kurie skaitė
samprotavimus ir pastabas "iš
pasaulinio seimo pašalių". Bet,
kadangi kitas toks seimas vėl
turėtų įvykti tik po penkerių me-
tų, tai gal dar ne pervėlu tą
skolą atiduoti kad ir po penkių
mėnesių...

Bet prieš tai, regis, beveik
nebeišvengiamai būtina paminė-
ti kai ką ir "iš praeities", ry-
šium su reakcijomis dėl jaupas-
kelbų pastabų apie tą seimą.

Kaip ir buvo įsakniai numa-
tyta, reakcijų susilaukė toji pa-
sakojiųjų dalis, kur buvo kalba-
ma apie kunigų vaidmenį seime.
Reagavo daugiausia ne kunigai,
o "už kunigiškus kunigiškesni"
kunigų vardo orumo saugotojai,
-- tas irgi buvo iš anksto įsa-
kniai numatyta.

Net PLB naujasis Biuletenis,
nors ir "gimstas toj pačioj lo-
voj" su Dirva (ova čia vadina-
ma spausdinamos mašinos dalis,
kur suguldomas popieris), su-
sibarė su ja, vis dėl to ku-
nigų vaidmens aptarimo. Biule-
tenis net dokumentais įrodinėjo,
esą aš išpūstęs kunigų skaičių
atstovų statistikoje... Jei taip, tai
reikia atitaisyti. Tikrai, pasiro-
do, pora kunigų mano "statisti-
koj" pateko į "svetimas skiltis".
Sakysim, kun. Sugintą aš palai-
čiau atstovu iš Jungtinių Valsty-

panto uždraustos "Sukilėlių" ope-
ros plokštelių. Gražu ir verta
būtį žiūrėti filmo iš Lietuvos par-
tizanų gyvenimo ar iš Sibiro
trentinių gyvenimo ar iš nepri-
klausomos Lietuvos gyvenimo.
Tada draugė su šitokiais vaiz-
dais galėtų būti rodomi ir žiemos
vaizdai ar grojamos "Pilėnų"
plokštelės. Tada jų įspūdis jau
būtų visai kitoks.

"Jei vis dėlto Tamsta nerastu-
tum galimybės tos tysliavienės
programos iš minėjimo išmesti,
tai tada iš programos turės iš-
kristi Vaitiekūnas."

bių, o jo seime būtų su Vokie-
tijos LB mandatu. Bet galuti-
niame rezultate visgi nebuvo nu-
sėdėta. Minėjau, kad kunigai sei-
mo dalyvių tarpe sudarė apie
10%. PLB Biuletenio duomenys
rodo, kad iš 64 delegatų visgi
buvo 7 kunigai, vadinasi, buvo
teisinga pastebėti, kad jų būta
ne apie, o daugiau kaip 10% de-
legatų. Taigi, jokio išpūtimo, jo-
kio perdėjimo nebūta.

Iš kitos pusės, atžymėjimas
fakto, kad kunigai, formaliųjų
bendruomenės organizacijos da-
lyvių tarpe nesudarydami gal nei
vieno nuosmūčio, visgi turi tiek
pasitikėjimo nekunigų tarpe, kad
delegatų tarpe gavo per 10% vie-
tų, nėra kunigams nei papeiki-
mas, nei įžeidimas, o priešingai
-- atžymėjimas fakto, kuriuo
jie gali tik dižiutuotis. Ir toliau --
atžymėjimas, kad kunigai, būda-
mi seimo tik dešimtadalis, tie-
sa, šeimininkų klebonų uoliai bei
gabiai padedami, sugebėjo suda-
ryti seime savišką atmosferą,
rygti nėra nei kunigų papeikimas,
nei pažeminimas, o priešingai --
tik, kaip sakoma, atidavimas
jiems jų neabejotinai pelnyto kre-
dito: mūsų kunigai nėra apkiau-
tę, apsilėdę, nėra užsidarę tik
bažnyčiose, o eina uoliai į visu-
menę ir skleidžia bei gina joje
katalikybės pozicijas gabiai ir
gana sėkmingai.

Nepagrįstas atrodo ir kai kurių
reaguotojų nepasitenkinimas, kad
buvo pastebėta ir pažymėta, kad
antrasis PLB seimas vyko "po
klebonių sparnu". Kodėl kunigai,
kiti itin uoliai katalikai, ir ypač
Toronto lietuvių parapijų klebo-
nai turėtų būti nepatenkinti to
fakto atžymėjimu? Juk seimas
gi iš tikrųjų buvo kleboniųjų pas-
togėjų ir globoj, ir seimo daly-
viai -- delegatai, svečiai ir ste-
bėtojai, su nuolankiu Jūsų tarnu-
imtinai -- buvo itin mandagiai ir
nuoširdžiai vaišinami, maldų žo-
džiais tariant, Viešpaties malonė-
mis (niekas nesikesino aiškin-
tis tokio nelabai esminio klau-
simo, ar klebonų, ar Bendruome-
nės lėšomis užsakytois). Nebu-
vo jokios diskriminacijos, jokių
individualių "spaudimų", tad dėl
to niekas ir priekaištų daryti ne-
turėjo pagrindo.

Tačiau klebonai būtų prasti
klebonai, kunigai būtų prasti ku-
nigai, jeigu jų pastogėje ir jų
globoje nebūtų religinių požymių
nuspalvintos atmosferos. Ta at-
mosfera buvo. Ji buvo nemaskuo-
jama, neslepiama, buvo visai na-
turaliai, taip, kaip toje aplinko-
je ir dera būti: būtų keistoka,
jei būtų kitaip. Lyg pagal patar-
lę "Kieno vežime sėdi, to ir
giesmė giedl", nei visas seimas,
nei paskiri dalyviai ar svečiai
(neigi aš pats) dėl to nei pikti-
nomės, nei šalinomės, jei įei-
ni bažnyčion -- nusilim keptu-
rę, jei sinagogon -- užsidėk,
jei pagodon -- nusilim batus.

Taigi, seimas vyko aplinkoje
ir globoje, kur atmosfera buvo
labai artima, sakysim, Katalikų
Federacijos ar kitos geros ka-
talikų organizacijos seime. Kuni-
gams dėl to gėdytis ir to iš-
siginti, atrodo, visai nėra jokio
motyvo. Jeigu jie turėtų kam duoti
savo veiklos apyskaitas, jie
greičiausiai nepamirštų to iš-
kaityti į savo nuopelnų kreditą.

Kodėl tad tūli kunigų užtary-
tojai nepatenkinti, jei ir ne iš
jų tarpo kas viešai pripažįsta jų
veiklumą buvusį sėkmingą? Ar tik
tie užtarytojai neatlieka kunigams
"meškos patarnavimo"?

Juk, reikšdami tokį nepasitenki-
nimą, jie tik pažadina klausimą,
-- kodėl tas veiklumas neminė-
tinas? Argi po tuo slepiasi kas
nors, dėl ko sąžinė negryna?

Lietuvoje žydai nelabai mėg-
davo, kai kas pabrėždavo, kad
jie esą neproporcingai įsigalėję
prekyboje, pramonėje ir apskri-
tai versluose. Tas pats reikšdins
pastebimas ir Amerikoje: ven-
giama minėti žydų turimos pozicijos
spaudoje, menuose, pramo-
nėje, prekyboje, bankuose... Ko-
dėl? Turbūt todėl, kad jie savo
gabumais, veiklumu ir savitarpinės
pagalbos priemonėmis yra
užėmę pozicijų, toli prašokstan-
čių jų skaičiaus proporciją, ir tas
skatina vengti eksponavimosi,
kad nesukeltų kitų, mažiau sėk-
mės turėjusių pavydo ir pasiprie-
šinimo. Tai iš dalies suprantama,
tik mes šypsomės arba net prie-
kaištauojame, kai toks eksponavi-
mosi vengimas pasiekia kraštuti-
numo, kuriame jau žydas ne tik
vengia žydu vadintis, bet netgi
reikalauja, kad ir kiti jo taip ne-
identifikuotų. Mums toks savęs
išsigynimas atrodo keistas. Ir
jis keistas ne tik žydu atveju. Ly-
giai keista, kai kas reiškia ne-
pasitenkinimą, kam kunigas kuni-
gų pavardintas... Argi kunigai būtų
prašę savo užtarytojus statyti
juos į tokią keistą padėtį?

Sudarymas katalikiškos at-
mosferos betkokiame susirin-
kime iš nuosirdaus kataliko,
ypač kunigo, pozicijos žiūrint, jau
yra laimėjimas: gal tik išviršis-
nis, betgi laimėjimas. Kitas klau-
simas, ar visada tikslinga tokio
-- išviršinio -- laimėjimo siekti,
netgi ir iš katalikiškos pozicijos
reikalą apsvačius.

PLB seimo atveju, visi žinojo,
kad šis seimas nėra koks nors
ateitininkų sendraugių seimas,
kad pasaulėžiūrinis požiūris jis
yra "margas". Nesgi tai ne vie-
nos pasaulėžiūros bendraminčių,
o visokių lietuvių delegatų susir-
rinkimas. Kai kurie kunigai gi
nuoširdžiai vaišinami, maldų žo-
džiais tariant, Viešpaties malonė-
mis (niekas nesikesino aiškin-
tis tokio nelabai esminio klau-
simo, ar klebonų, ar Bendruome-
nės lėšomis užsakytois). Nebu-
vo jokios diskriminacijos, jokių
individualių "spaudimų", tad dėl
to niekas ir priekaištų daryti ne-
turėjo pagrindo.

Čia negalėjo nekilti samprota-
vimas, kad kažin ar tikslinga pa-
saulėžiūriškai (ir politiškai)
"margam" susirinkimui sudaryti
ryškiai tam tikrą pasaulėžiūrinę
atmosferą. Tegu ji bus kilusi iš
giliausio geraširdiškumo, vistiek
tam ar kitam, o ilgainiui gal ir
daugumai gali imti atrodyti lyg
primetama. Iš to kyla atviri pa-
sipriešinimai ir nemalonumai.

Bendruomenė nėra valstybė,
bet savo visuotinum tautos visuo-
menėje yra panaši į valstybę. Pa-
saulėžiūrinė valstybė gali ilgą
laiką sėkmingai laikyti savo įta-
koje beveik visus piliečius, bet
ilgainiui išskyla "bažnyčios nuo
valstybės atskyrimo" idėjos ir
sukelia skaudžių krizių. Mūsų
visuomenė yra tokioje stadijoje,
kur bendruomeninei organizaci-
jai gal jau rizikinga ne tik de
jure, bet net ir de facto jų kokių
nors pavidalų su bažnyčia sujung-
ti. Klausimas rimtas, ir nema-
nu, kad net ir katalikybės in-
teresuose būtų atsiliepti apie jį
tik purkstavimais. Tas dalykas
nusipelno šaltesnio apsvaistymo.

(Nukelta į 4 psl.)

POLEMIKA SU NAUJIENOMIS

Vytautas Meškauskas, Dirvos
bendradarbis, prisituntė Naujie-
noms laišką, kuriame jis protes-
tuoja prieš A. Šemetos nesąži-
ningumą, primenant Meškauskui
rašius straipsnį, su kuriuo jis
nieko bendro neturi.

Į tą laišką Naujienos sausio
30 d. atsako, kad "niekur Alek-
so Šemetos rašinyje nėra tei-
giama, kad autorius straipsnio,
kuriame pasakojama, kaip vello-
nis prezidentas Kennedy buvęs
niekinamas, esąs Vytautas Meš-
kauskas".

Čia dedame fotografinę ištrau-
ką iš Naujienų, kad skaitytojai
įsitikintų dėl to laikraščio pole-
mikos budo.

Ne A. Smetona autorius...

Kanados Hamiltono lietuvių
socialdemokratai, kaip sausio 22
d. Naujienos pasakoja, savo su-
sirininkime svarstė įvairius rei-
kalus -- ne savus reikalus, kiek
matyti iš "Dalyvavusio susirin-
kime" pranešimo. Daugiausia na-
grinėta PLB valdybos deklaraci-
ja, bet teko ir katalikų bažnyčios
susirinkimui, neišskiriant nei
vėlionies popiežiaus Jono XXIII
už jo "flirtavimą su Chruščiovo
žentu".

Nežinia, ar ir visi svarstymų
dalyviai, ar tik jų atpasakotojas
bus buvęs atsidūręs persilpnai
apšviestoje vietoje: atrodo, kad ne-
susigaudyta diskusijų objektuose
ir negalėta apčiuopti nei kas, nei
kur. Vienas iš tokių "grabalioji-
mo patamsy" pavyzdžių: "Sme-
tona savo didelę atsakomąją
deklaravę, pareikšdamas "Tauta
gali būti rami". Ir niekas iš vie-
ningos vadovybės tuo nesuabejo-
jo: tauta buvo rami" ir t. t.

Paliekant nuošaliai šiuo teigimų
logikos vertinimą, gal bent verta
priminti, kad to kadaį Lietuvoje
pagarsėjusio posakio "tauta gali
būti rami" autoriaus teisės ne
Smetonai priklauso. Tas posakis
pasirodė ankstyvaisiais nepri-
klausomybės laikais, krikščionių
demokratų dienraščio vedomojo
straipsnio antraštėje. Buvo pla-
čiai kalbama, kad to straipsnio
ir antraštės autorius buvęs Liud-
das Gira, kuris tada dar tenai
buvo artimas bendradarbis.

Pats skaityk ir kitus
ragink prenumeruoti
DIRVĄ

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. STREGA — Liquer, Import. from Italy....5th \$5.75
2. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediska...5th \$3.98
3. NAPOLEON Vermouth, Import.
from France.....5th \$1.19
4. Popular GERMAN VSOP Brand.....5th \$1.69
5. PORT, SOUTHERN, RHINE Wine.....5th \$.69

6. ST. REMY BRAND, Import.
from France.....5th \$3.98
7. LIEBFRAUMILCH Wine.....5th \$.98
8. BORDEAUX Wine, Red or White.....5th \$.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų
maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

UŽSIVILKUSI SKOLA...

(Atkelta iš 3 psl.)

Dar vienas dalykas, pasirodo, reikalingas atitaisymo -- patikslinimo. Kaltas esmi, kad "dramblio taip ir nepastebėjau": sakiau, kad kun. Vaseris iš Australijos, būdamas nei delegatas, nei ALB organizacijos formalus narys (faktiškai subendruomenės organizacija "kariuonų" Katalikų Federacijos lyderis), seime viešai neturėjęs progos pasireikšti, o savo pretenzijas prieš Australijos Lietuvių Bendruomenės pirmininko pranešimą reiškęs tik rezoliucijų komisijai, Vėliauskaitei -- ogi pats kun. Vaseris rašo, kad pasakęs seime kalbą, kuri padariusi didelio įspūdžio, tokio įspūdžio, jog net J. Kardelis nusistebėjęs, kodėl Australijos Lietuvių Bendruomenei seime atstovauja amerikiečiai (Bačūnas ir Vaičiūnas, buvęs Australijos LB pirmininkas), o ne kun. Vaseris. Pasipylė iš Australijos laiškai: kaip gi ten iš tikrųjų buvo?

Būta, pasirodo štai kaip. Apie porai valandų man teko pasitraukti toliau nuo seimo "pašalių". Grįžus ir pasiteiravus, kas čia svarbaus dėjos, iš rezoliucijų komisijos aplinkos išgirdau, kad kun. Vaseris reikalauja "įstaisyti" Australijos pranešimą, arba inkorporuoti į rezoliucijas (?) jo pareiškimą dėl to. Kiti minėjo šį ir tą iš diskusijų eigos, bet niekas neužsiminė "didžiulį įspūdį padariusios" kun. Vaserio kalbos.

Dabar jau esu radęs liudytojų, patvirtinančių, kad kun. Vaseris tikrai kalbėjęs nuo tribūnos, bet tuo metu, ką tik posėdžiui pasibaigus, neteko sutikti jokių didžiulių įspūdžio pėdsakų: tiesiog niekas nepaminėjo, kad tokia kalba buvo... Iš to ir įsitikinimas, kad kun. Vaseris turėjo apsiriboti tik kontaktais su rezoliucijų komisija. Tai atrodė ir natūralu, nes seimo statutas iš tribūnos kalbėti leisdavo tik delegatams, o pašaliečiams -- tik seimui nutarus leisti kalbėti. Tiesa, B. Nemicko pasiūlymu, šis seimas tą nuostatą sušvelnino: leido prezidentui nuspręsti, kam iš pašaliečių duoti balsą.

Pirmajam seime, New Yorke, man pačiam teko patirti, kaip sunku ne delegatui gauti progos išsižioti. Paprasčiau tada balso tik pusei minutės. Ir gavau, bet... seimas sugaišo apie 15 minučių, kol nubalsavo duoti man tą pusę minutės. Kun. Vaseriui buvo lengviau.

J. Kardelio nusistebėjimas, kodėl ne kun. Vaseris delegatas iš Australijos, jei ir buvo pasakytas, tai, atrodo, irgi žymaus įspūdžio nepaliko, nes niekas jo nekomentavo ir neprisiminė. O kun. Vaseris, tokį J. Kardelio nusistebėjimą išgarsindamas, išgarsino tik ženkla, kad J. Kardelis, turbūt, tą valandėlę nesusi-vokė padėtyje. Juk toks nusistebėjimas visiškai tolygus nusistebėjimui, sakysim, kodėl JAV Bendruomenei atstovauja S. Barzdukas, ir kiti JAV LB veikėjai, o ne Mikas Vaidyla, Sandraos re-

Br. Tiškus skaito East St. Louis choro "Aušra" krikšto aktą. Prieky iš kairės stovi: pranešėja V. Kikutytė, krikšto tėvai nuo ALT S-gos skyriaus Br. Tiškus ir J. Gumbelevičienė, krikšto tėvai nuo LB apylinkės O. Petrikienė ir J. Baltakis ir choro vadovas Albertas Paulikaitis.

EAST ST. LOUIS LIETUVIAI 'PAKRIKŠTIJO' CHORĄ

East St. Louis ir apylinkių lietuviai išgyveno malonią progą išgirdami skambias dainas lietuvių choro koncerte ir kartu pergyveno to choro oficialų pristatymą visuomenei -- choro krikštynas, -- o pabaigoje šokių ir vaišių metu gera nuotaika visus apjungė ir visi džiaugėsi šiuo įvykiu kolonijoje.

Ižangoje choro valdybos pirmininkas Juozas Kleinaitis pasveikino visus atsilankiusius ir pakvietė pasiklausyti dainos mylėtojų koncerto, pasidžiaugdamas, kad choras jaučiasi laimingas turėdamas savo atsidėjusį chorvedį Albertą Paulikaitį.

Pirmoji choro koncerto dalis praskambėjo nuotaikingai ir sklandžiai ir trumpas pertraukos metu pati publika buvo pakviesta padainuoti lietuviškų dainų, akordeonu vedant choristui Zigmui Grybinui. Po to, vėl perėmė chorvedys ir choras tęsė tolimesnę programos dalį. Po šios dalies sekė oficialus choro krikšto aktas, nuskambėjęs paskutinės dainos aidams.

Visą krikšto ceremonijų aktą pravedė perėmė Br. Tiškus, padedamas Viktorijos Kikutytės. Buvo perskaitytas L. B. East St. Louis skyriaus sveikinimas, linkėjęs chorui geriausios sėkmės ir kartu buvo išvardinti kūnai, kurie buvo paprašyti atstovauti bendruomenės skyriui. Sekė raštiškas ALT S-gos East St. Louis skyriaus sveikinimas, išsklaidęs dainos mylėtojų tikslą: "... kad

daktorius, savo žodyne dar neradęs bendruomenei palankaus žodžio...

Tuo gal jau ir bus "pravalytas kelias" užvilkinatai skola atskėti -- užkliūvusias pastabas pagaliau surašyti.

jūs nors ir svečioje šalyje, mus čia sugrąžintumėte bent trumpai valandėlei į tėvų žemę -- į dainų kraštą... skyrius džiaugiasi Jūsų pasiryžimu ir kartu nori jus užtikrinti, kad ALT S-gos East St. Louis Apylinkės skyrius Jūsų chorą remis ir ateityje, kaip kad parėmė paskatindamas daugelį savo skyriaus narių įsijungti aktyviai į choro eiles.

Neškite šaunią lietuvišką dainą į šios kolonijos žmonių tarpą, nežinint kokios jie kilmės bebūtų ir kokia kalba bekalbėtų. Daina yra tarptautinė širdžių kalba.

Nepamiršk laiku atnaujinti DIRVOS prenumeratą.

ba ir tegul jinais Jūsų lūpomis kalbasi su visais".

Po šių raštiškų sveikinimų kūmais iš LB East St. Louis skyriaus buvo išskiesti: Ona Petrikienė ir Julius Baltakis ir iš ALT Sąjungos East St. Louis sky-

Dirigentas Albertas Paulikaitis pasirašo choro krikšto aktą.

Choro "Aušra" koncerte pertraukos metu publika dainuoja su akordeonistu Zigmui Grybinu.

J. Gumbelevičienė pasirašo krikšto aktą. Toliau stovi O. Petrikienė, J. Baltakis ir dirigentas Alb. Paulikaitis.

riaus: Janė Gumbelevičienė ir Br. Tiškus, iš ALT skyriaus, pirmininkas -- prelatas Dr. A. Deksnys garbės svečiu prie oficialaus

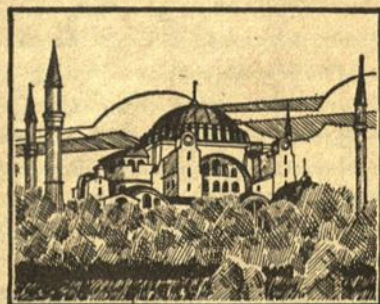
krikšto akto. Visa tą angliškai perteikė V. Kikutytė -- svečiams amerikiečiams.

Broniui Tiškui skaitant choro krikšto aktą, išryškėjo, jog patys choristai pasirinko chorui vardą "Aušra" ir kad kaip laikraštis "Aušra" -- taip dabar ir šis choras imasi uždavinio žadinti Tėvynės -- Lietuvos meilės jausmą, einant prie visų didžiojo tikslo, Nepriklausomybės Atstatymo tėvų žemėje. Po to, vienas po kito krikšto kūnai ir chorvedys Albertas Paulikaitis pasirašė krikšto aktą ir visos publikos ir pasirašiusių akivaizdoje choras uždainavo savo tradicinę dainą: "Aušra naujos gėdynės teka".

Po šio iškilmingo akto choras "Aušra" perėjo prie paskutinės koncerto dalies, išpildydamas lietuvių kompozitorių dainas, užbaigdamas koncertą "Jūreivių maršus". Pakili nuotaika viešpatavo salėje ir choro pirmininkas Juozas Kleinaitis padėjo visiems už atsilankymą -- pakvietė visus pasivaikinti ir pasilinksminėti. Visiems dalyviams koncertas paliko puikų įspūdį. Vaišių metu daugelis linkėjo chorui sėkmės. Koncertan buvo atsilankę svečių iš Collinsville ir apylinkių, jų tarpe evangelikų šv. Jono bažnyčios kelbonas Chris Kuhlmann iš Collinsville, Ill. Rev. O.W. Goldenstein ir kiti amerikiečiai svečiai.

* VASARIO 16-TOS MINĖJIMAS East St. Louis šiame įvyks vasario mėn. 9 dieną (sekmadienį) lietuvių parapijos salėje 15th Str. ir Baugh Ave. Paskutinis visų organizacijų atstovų pasitarimas minėjimo reikalais įvyks vasario mėn. 4 d. 7:30 parapijos salėje. Visi kviečiami pasirengti dalyvauti minėjime. Svečiai iš apylinkių irgi laukiami.

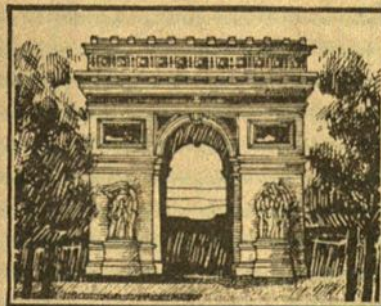
Skaityk ir platink DIRVĄ

Ankara - Paryžius ⁽¹⁾

STALČIUJE UŽSNUDĘ KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI

Algirdas J. Greimas

2 RUGPIUČIO, SEKMADIENIS, 1962 M. -- ABANTO EŽERAS

Sekmadienio popietis. Miestas tuščias. Dėl to, kad karšta, ir kad sekmadienis: net ir tarnai, nors ir musulmonai, švenčia sekmadienį, nes tai "europietiška".

Atsisveikinę paskutinius pažįstamus -- o jų nedaug, nes visi atostogauja arba Istanbule arba išvykę į Europą (keista, kad tiek turkai, tiek graikai, nors ir skaito save dideliais europiečiais, važiuoja ne į Prancūziją, Vokietiją ar Italiją, bet į "Avrupą") -- sėdam į saulutės įkaitintą Zazie -- tokį vardą, Raymond Queneau garbei Ada parinko mūsų mašinai -- ir sudiev Ankarai!

Nėra reikalo amerikonomas aiškinti, kad karšta, nei kaip karšta: tokius jausmus -- bent pagal geografijos vadovėlius -- jie gerai pažįsta. Aš, kaip šiaurės vaikas, kepu ir grūmoju prieš saulę; mano žmona, "pietietė", irgi kepa, bet tyli dantis sukandusi: negi galima dėl kelių laipsnių Celsijaus išduoti savo meilę pietų klimatui.

Su Ankaros miestu atsisveikinom vakar vakare, apvažiuodami visas jo pažymėtinas vietas. Jokio gailėsčio jį palikti, nė mažiausio širdies suplaidinimo: keturi metal neprisirišo mus prie šio naujamiesčio, be dvasios, be istorijos, be širdies. O širdis tik į širdį atsiliepia. Suprantu amerikonus, kurie vieną gražią dieną susideda į mašiną visas savo "manatkes" ir palieka "savo miestą" išvažiuodami į kitą tokį pat miestą.

Iš miesto išvažiuavus, atsiveria Azija. Kaitros nusvilintas peizažas puikiai primena pirmuosius susitikimo su Azija įspūdžius: palyginus su Europa, tai visų pirma proporcijų klausimas: lygumos plačios, neišpasakytos, kalnai milžiniški, bet nuplikę, suvartoti. Ir atrodo, kad plotai tiesiasi prieš tave be galo ir krašto. Azijos gamta padaryta ne pagal žmogaus mastelį, žmogus nesijaučia joje namie. Europos gamta, atvirkščiai, žmogiška: ir dėl to, kad ji pritaikinta žmogui gyventi, ir dėl to, kad visur jauti žmogaus pirštą, kaip jisai ją sutvarkė, prijaukino. Apie Europos gamtą gali sakyti, kad ji graži, bet šis epitetas neateis tau į galvą bastantis po Aziją ar Afriką. Azijai tinka visai kitos estetiškos kategorijos: ji didinga, įspūdinga, bet ne graži. -- Ir visas menas iki XX-jo amžiaus buvo europietiškas: žmogaus ir grožio ieškojimas, gi dabar...

Išvargę nuo kraustymosi, pirmąjį etapą numatė labai trumpą: gerų porą šimtų kilometrų, iki eglėmis apaugusių Bolu kalnų. Tai minimalus atstumas betkokią išvyką iš Ankaros: 250 km. iki arčiausio miesto ar poilsio vietos.

Iki kalnų kelias gerai pažįstamas. Jo pažymėtini etapai: čia vaikai pakėlyti sūnų pirkti salotų, ten parduoda spalvotas pintines, dar toliau -- saldumynų dėžutes.

Kelio monotonią verčia didinti greitį, ir mūsų automobilukas rieda 120 km. į valandą. Tai europietiškas ritmas, ir tik amerikoniškai važiuoja atsargiai ir lėtai. -- Nors pavojų ant kelio pilna, ir tur-

kų šoferiavimo būdas savotiškas. Užtat visi Turkijos europiečiai žino, kad reikia laikytis ne oficialių judėjimo taisyklių, o keletos neraišytų principų: 1) užleisti pirmenybę kariuomenei, ar jinais judėtų jėgoms, sunkvežimiams, ar generolų Buick'ais; 2) duoti pirmenybę visiems sunkvežimiams, nes jie didesni už tave; 3) duoti pirmenybę visiems turkams, nes nelaimės atveju europietis iš principo bus nuspręstas kaltu. Jei laikaisi šių trijų taisyklių, tai turkiškais keliais gali laisvai važinėti.

Užtat, kad turkai šoferiai, o ypač Istanbulo šoferiai, plačiai žinomi, kaip labai geri. -- "Kodėl gi jie geri?" -- klausia naujai atvykęs į Turkiją. -- "Ogi pasprasčiausiai dėl to, kad visi blogi šoferiai jau užsimušę".

Atvykę į Bolu ir pasukę 25 km į kairę, atrandame mažą Šveicarijos kaimelį -- Abanto ežerą ir jo pakrantėje pastatytą medinį viešbutį. Viešbutis medinis -- ir tai labai svarbu -- svarbiau negu peizažo šveicariškumas. Nes Onutė labai jautri netik medžių kvapams, bet ir iš viso medžiui, o nemėgsta akmens ar marmuro kaip pirminės medžiagos. Turbūt tai reiškia tėvynės pasiilgimą. Dėl šių kvapų tad mes ir stengiamės kas kart organizuoti savo kelionę tarp Ankaros ir Istanbulo taip, kad galima būtų pernaktoti Abante.

Kai kuriuose Rytų kraštuose miestai dar ir dabar paskirstyti kvartalais, kurių kiekvienas turi savo specialybę. Turkijoje tai pritaikytina visam kraštui: Bolu apylinkės virėjai skaitomi geriausioje visoje Turkijoje. O Turkija, kaip žinoma, labai patriotiškas kraštas -- patriotizmas yra internacionalinė prekė -- ir reikia ilgai ieškoti "liberalaus" turko, kuris sutiktų, kad turkiška virtuvė -- tai jau pati didžiausia nuolaida, kurią jai gali padaryti -- yra tikrai trečioji pasaulyje, tuojau po prancūziškosios ir kinizkosios.

Nepasakysiu, kad būtume ypatingai gerai vakarienavę Abante. Sunervavome mus pasirinkimo -- kitaip sakant, laisvės -- nebuvimas. Mūsų turkiškas pasikalbėjimas su kelnieriu buvo labai paprastas: -- Meniu? Liste? -- klausiam mes.

-- Ne, atsako padavėjas, tabledot (fonetiška rašysena prancūziško žodžio table d'hôte).

Bet naktis buvo tokia rami, paskendusi sakų ir pušų kvapuose. (Bus daugiau)

FILATELIJOS KAMPELIS

ANTANAS BERNOTAS

(3)

AUSTRIJA išleido pusantro šilingo pašto ženklą, kuriuo pagerbiamas Savoijos kunigaikštis Eugenijus.

Prinz Eugen von Savoyen (1663-1736) buvo kilęs iš senovinės Savoijos karališkosios giminės, valdžiusios Savoją jau maždaug nuo 1000 m. po Kr. Vėliau šios giminės valdovai paveldėjo Italijos sostą. Pati Savoja, kraštas, apimamas vakarines Alpių kalnyno dalis, prasideda nuo Genevos ežero Šveicarijoje ir tęsiasi iki Ronos upės Prancūzijoje, ir toliau į pietus. Kraštas, kaip toks dabar neegzistuoja: jo dalis valdo Italija ir Prancūzija.

Kunigaikštis Eugenijus 1701 m. prie Chiari sumušė savo pusbrolių Viktorą Amadėjų II, buvusį sąjungoje su Prancūzija ir kovojusį prieš Ispaniją dėl jos žemių paveldėjimo. 1704 m. kunigaikštis Viktoras Amadėjus atsimetė nuo sąjungos su Prancūzija ir kartu su Eugenijumi suėjo į sąjungą su Austrija. 1706 m., sumušęs prancūzus prie Turino, ir 1713 m., sudarius Utrechto taikos sutartį, prie Austrijos buvo prijungtos ne tik šiaurinės Italijos dalys, bet net ir Sicilijos sala, kuri vėliau buvo iškeista į Sardiniją.

ISPANIJA išleido 5 religinių pašto ženklų seriją paminėjimui 75 m. sukakties nuo Galilestingosios Dievo Motinos kanonizavimo. Ženkluose yra: herbas, karalius Jokūbas I, Dievo Motina su Sūnum, Šv. Petras Nolasco ir Šv. Raimundas. Čia dedame 80 centimų p. ženklą su karalium Jokūbu I.

Jokūbas I (1208-76), isp. Jaime I, Aragonijos karalius, buvo sūnus karaliaus Pedro I, gimus Monpellier, Prancūzijoje. Aragonijos sostą iš tėvo jis paveldėjo 1213 m. ir greit pagarsėjo kaip užkariautojas ("El Conquistador"), 1229-35 m. užkariaudamas Balearų salas bei 1238 m. atim-

damas iš maurų Valenciją. 1247 m. patvirtino naują teisių įstatymą. 1258 m. jis sudarė Corbell sutartį su Prancūzijos karalium Liudviku IX, išspręsdamas kai kuriuos ginčytinus klausimus tarp tų dviejų kraštų. Likusį gyvenimą praleido kovose su maurais.

KOLUMBIJA išleido 1,90 pezų oro p. ženklą, kuriuo paminima Pereiros miesto 100 metų teigimo sukaktis. Ženklyje yra Simono Bolivaro paminklas, pastatytas tame mieste, darytas skulptoriaus Arenas-Betancourt.

Pereiros miestas randasi Caldas provincijoje, guli prie Otumo upės ir šiuo metu skaičiuoja jau apie 184,000 gyventojų. Miestą 1863 m. įkūrė kun. Antonio Camarte ir pionierius Fidel Hormoza. Miestas sparčiai auga ir jame plečiasi pramonė, švietimas ir ypatingai kavos prekybos įmonės. Yra Technikos Instituto ir kitos švietimo įstaigos.

SUOMIJA praeitų metų vasarą Helsinkyje įvykusio IV Pasaulinės Liuteronų Federacijos Suvažiavimo proga išleido du pašto ženklus su simboliniais piešiniais: 10 penų - kryžius erškėčių vainike, 30 penų - Kenčiančio Kristaus galva.

Su Kristum pašto ženklų išleista, palyginti, nedaug. Daugiau su įvairiais religiniais simboliais: kryžius, erškėčių vainikas, taurė, ostija, simbolinės raidės kaip ICS, INRI ir pan.

Italija 1923 m. išleido gražią Propaganda Fide 4 p. ženklų seriją, kurioje parodytas Kristus, skelbiant Evangeliją (tie patys ženklai buvo perspausdinti vartojimui Italijos kolonijose Afrikoje.) Vatikanas 1942 m. išleido 3 p. ženklų seriją, kurioje parodyta žmonių minia, besišaukianti į Kristų suraminimo ir paguodos. Dominikonų respublika 1950 m. išleido p. ženklą, kuriame parodytas Kristus su vaikais; įrašas skelbia: "Leiskite mažutėlius pas mane". Ispanija 1962 m. išleido 15 p. ženklų rožančiaus seriją, kurioje parodyti vaizdai iš Kristaus gyvenimo ir Jo kančios. Yra ir daugiau p. ženklų su Kristum.

• Bilių-koncertų ir kitokių pramogų bei parengimų rengėjų dėmesiai.

Vincas Apanius, greta visų kitų sodininkystės patarnavimų atlieka ir dekoravimo gėlėmis darbus patalpose. Kainos gana prieinamos ir bus atsižvelgta į pageidavimus, iš anksto susitarus.

Kreiptis: 382-1606
503 Richmond Rd.
Richmond Hts., Ohio

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

VASARIO 7 D. Korpi Giedros rengiamas bilyų balius Čiurlionio Ansamblio namuose.

VASARIO 8 D. LTM Čiurlionio Ansamblio metinis koncertas - balius Šv. Jurgio parapijoje.

VASARIO 16 D. Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas Šv. Jurgio parapijos salėje. Rengia ALT skyrius.

VASARIO 23 D. D.L.K. Birutės Draugija ruošia pietus Šv. Jurgio parapijos salėje.

KOVO 1 D. Daif. K. Žoromskio dailės kūrinių parodos atidarymas Čiurlionio ansamblio namuose.

KOVO 1 D. Kaziuko mugė Šv. Jurgio parapijos salėje.

KOVO 15 D. L.T.M. Čiurlionio ansamblio metinis koncertas Cleveland Institute of Music salėje.

KOVO 22 D. 5 v. v. Vysk. Valančiaus lituanistinė mokykla rengia pietus Šv. Jurgio parapijos salėje.

BALANDŽIO 4 D. Lit. Vysk. M. Valančiaus mokyklos metinis balius, Šv. Jurgio parapijos salėje.

BALANDŽIO 11 D. Pilėnų skautų tunto vakaras - koncertas Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 2 D. Pabaltiečių sportininkų vakaras Slovėnų auditorijoje.

GEGUŽĖS 3 D. Šv. Jurgio parapijos klebono kun. B. Ivanausko 25 metų kunigystės sukakties proga pagerbimas-banketas, Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 9 D. Dainavos stovyklos globos komiteto parengimas Šv. Jurgio parapijos salėje.

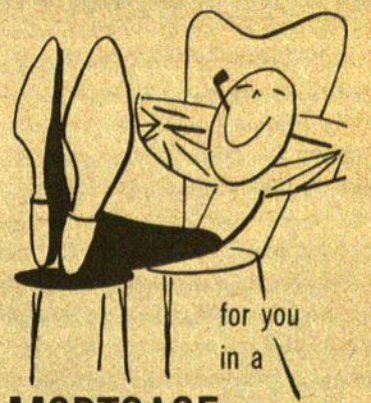
Visais apdraudos reikalais kreipkitės į vieną iš seniausių apdraudos įstaigų Clevelande.

Mūsų "Stock Casualty Co's" duoda 15-25% nuolaidos geriems mašinų vairuotojams.

ATSTOVAS
VYT. SENKUS
WO 1-6820

M. A. SCHNEIDER CO.
2710 Lorain Ave.,
Cleveland, Ohio

SATISFACTION

for you in a
MORTGAGE loan at
ST. CLAIR SAVINGS

813 EAST 185TH STREET
6235 ST. CLAIR AVENUE
25000 EUCLID AVENUE
26000 LAKE SHORE BLVD.

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, parduodanti importuotus ir vietos fabriku baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE

6211 So. Western Ave., Marquette Parke

Tel. PROspect 8 - 5875

3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. Victory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmą ir ketvirtą. nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parke krautuvė.

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ IR KITUS KRASTUS SIUNČIA

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U.S. Department of Justice ir paskelbta U.S. Department of Commerce

Cosmos Parcel Express Corp.

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill., 60608

Tel. CA 5-1864 ir WA 5-2737

IR

Marquette Gift Parcel Service

2439 W. 69 St., Chicago, Ill., 60629

Tel. WA 5-2737 ir 225-1864

Didelis pasirinkimas medžiagų ir visų kitų siuntiniams tinkamų prekių žemesnėmis negu kitur kainomis. Prieš sudarydami siuntinius, patikrinkite mūsų kainas.

Istaigos vedėjai: EDV. ŽUKAUSKAS IR VYT. ŽUKAUSKAS. Abiejuose skyriuose galima užsakyti maisto siuntinius iš Danijos, taip pat akordeonus, siuvas ir rašomas mašinas iš Europos ir įvairias prekes, net šaldytuvus ir automobilius iš SSSR sandėlin.

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ!

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS, NES DIVIDENDŲ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

ŠIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU GAUTI DABIAU, NES IS TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBAUSKAS,
sekretorius

Chicago Phone: 242-1395; Suburban Phone: 656-6330

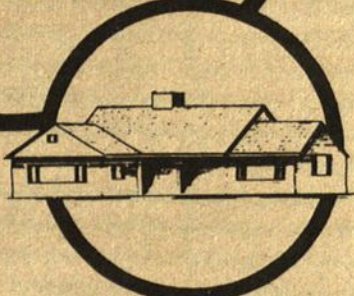
Naturally
SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and
REMODELING
LOANS

INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVOS NOVELĖS KONKURSUI rankraščiams paskutinė data 1964 m. kovo 31 d.

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės rankraštis privalo būti ne trumpesnis, kaip 16 standartinių mašinosraščio puslapių spaudai, praleidžiant vieną tarpą. Pageidaujama, kad novelė nebūtų ilgesnė, kaip 50 mašinosraščio puslapių, tačiau toleruojamos išimtys, atsižvelgiant į novelės siužetą ir meninę vertę.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1964 metų kovo mėnesio 31 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtina privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapvardžiu. Tas pats slapvardis užrašomas ant pridedamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus -- neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui 250 dolerių premija bus įteikta 1964 m. Dirvos pavasario šventėje. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje, atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu arba jos siužetu rašyti dramą, poemą ar romaną.

NEPREMIUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA sudaroma iš trijų asmenų. Ji visai nepriklausomai paprasta balsu dauguma sprendžia, ką premijuoti ir ką rekomenduoti spausdinti. Jos sudėtis ir vieta bus paskelbta Dirvoje vėliau.

Mecenatas -- SIMAS KAŠELIONIS

Jeigu esate tikras,

kad Jūsų giminė, bičiulis ar geras pažįstamas neskaito Dirvos, atsiųskite jo adresą. Mes dovanai siuntinėsim jam Dirvą dvi savaites susipažinti.

Jeigu esate tikras, kad užsakes Dirvą dar jos neskaitančiam kaimynui ar geram bičiuliui, padarysite malonią jam staigmeną, užsakykite ją dabar.

Norėdami užsakyti Dirvą supažindinti ar jos prenumeratą padovanoti 1964 metams, užpildykite žemiau esančią atkarpą ir iškišę ją atsiųskite: Dirvai, 6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

DIRVA

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

Susipažinti ☐
Priedų čekis ☐

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

* JUOZUI J. BACHUNUI, PLB pirmininkui, jau kuris laikas darant sveikatos tyrimus, operacija buvo padaryta sausio 23 d. (ketvirtadienį). Operacija labai gerai pavyko ir po jos ligonis buvo išleistas išsėtis namuose, Tabor farmoje.

* DIPL. TEIS. E. KORZONAS išrinktas Lietuvių Skautų S-gos Tarybos pirmininku.

E. Korzonas, buvęs Jurbarko, Kauno ir Vilniaus miestuose teisėju, skautų veikloje reiškiasi jau nuo 1922 m. Yra vadovavęs Jurbarko vietininkijai, o tremtyje, 1945 m. Vokietijoje buvo suorganizavęs Landshuto vietininkiją.

Nuo 1955 m. yra Akademikų skautų Šalpos reikalų vedėju.

E. Korzonas pasižymi dideliu taktu, santūrumu ir patrauklia vidine šilima.

* SANTAROS-ŠVIESOS FEDERACIJOS valdybos vardu R. Mieželis atsiuntė 25 dol. įnašą Vilties draugijai.

Ta proga Dirvai palinkėta geriausios sėkmės stiprėti ir tobulėti sunkiame lietuviškos spaudos darbo kelyje.

Santaros-Šviesos Federaciją Vilties d-joje atstovauti paskirtas R. Mieželis, Dirvos redakcinės kolegijos narys.

* MYKOLAS SAULIUS, mūsų čelistas dalyvavo Denveryje meno programoje, pašvęstoje latvių žinomo kompozitoriaus prof. Janis Medinš'o kūriniais atlikti. Be paskaitos apie Medinš'o gyvenimą ir darbus, dalyvavo latvių solistai, atlikę jo dainas ir piano veikalus. M. Saulius solo grojo Medinš'o "Improvizaciją" ir "Lopšinę", akompanuojant latvių pianistei L. Grauds.

Kompozitorius Medinš' šiuo metu gyvena Švedijoje, kur profesorauja Stockholmo konservatorijoje. Nepriklausomoje Latvijoje buvo Rigos operos dirigentu.

CHICAGO

* L.S.T. Korp! Neo-Lithuania ir Tautinis Akademinis Sambūris Chicagoje š. m. vasario 8 d. ruošia tradicinį Užgavėnių blynų balių B. Pakšto svetainėje, 2801 W. 38th St.

Svečiai bus vaišinami šaltais užkandžiais ir užgavėnių blynais. Šokiams gros B. Pakšto orkestras. Pradžia 8 val. vakare.

Vietas prašome iš anksto rezervuoti pas Aleksą Silūną — 6839 S. Rockwell Ave., tel. PR 8-0149 nuo 6 iki 8 val. vakarais.

Įėjimas su vakariene \$4, studentams — \$3.

L.S.T. Korp! Neo Lithuania ir L.T.Akad. Sambūrio valdybos kviečia visus savo narius su jų draugais ir bičiuliais atsilankyti į šį Užgavėnių blynų balių.

* PED. LITUANISTIKOS INSTITUTE sausio 25 pradėtas antrasis šių mokslo metų semestras. Šio semestro pradžioje skaitomi šie kursai: lietuvių kalbos dėstymas nemokantiems lietuviškai (dr. A. Liaugminas), Lietuvos meno istorija (dail. Adolfas Valeška), literatūrinės srovės (estetizmas, futurizmas) ir jų atgarsiai lietuvių literatūroje (Domas Velička). Dėstomųjų dalykų pasiklausyti gali atvykti ir ne studentai. Norintieji studijuoti lituanistiką akivaizdiniu ar neakivaizdiniu būdu prašomi kreiptis šiuo adresu: P. L. Institutas, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

* CLEVELANDO VYRŲ OKTETO pirmasis koncertas Chicagoje įvyksta vasario 22 d. 8 val. vak. Jaunimo Centre. Oktetas, vedamas inž. Ryto Babicko, yra su koncertais sek-

New Yorko Lietuvių Prekybos Rūmų valdyba. Stovi iš kairės: S. Gudas, J. Valaitis, M. Michel, dr. K. Valiūnas, adv. S. Bredes, konsulas A. Šimutis, dr. V. Paprockas ir V. Zelenis.

mingai aplankęs beveik visas desniasias lietuvių kolonijas. Koncerto programa susidės iš lietuvių liaudies ir pramoginių dainų bei populiarios pasaulinės muzikos kompozicijų. Savo repertuare Clevelando Vyrų Oktetas turi net 44 dainas. Neseniai išleista Okteto dainų plokštelė, akompanuojant Herbert Kusber šokių orkestrui ir pritaikyta įvairiems šokių ritmams, lietuvių visuomenės sutikta labai palankiai.

Norintieji linksmoje nuotaike praleisti keletą valandų raginami nepraleisti šios progos. Koncertą ruošia Santara-Šviesa.

PADĖKA

Lietuvos Laisvės Kovų Invalidų Draugija nuoširdžiai dėkoja už aukas invalidams paremti šioms organizacijoms:

LVS "Ramovė" Clevelando skyriui -- \$236,50, LVS "Ramovė" New Jersey skyriui -- \$105,00, LB Philadelphijos apylinkei \$20,00.

Lietuvių prekybininkų pobūvis

Lietuvių Prekybos Rūmai New Yorke sausio 25 d. suruošė pobūvį Carnegie Endowment jaukiose patalpose, kur nuolat vyksta įvairių menininkų kūrinių parodos.

Įdomų pranešimą padarė min. V. Sidzikauskas iš savo kelionių Tolimuose Rytuose: Viet-Name, Laisvoje Kinijoje ir kitur, kur jis lankėsi kaip Pavergtųjų Europos Tautų atstovas Azijos tautų prieškomunistinės lygos konferencijoje.

Jis papasakojo konferencijos tikslus, eiga, nutarimus, politinę ir karinę padėtį Vietname, kur buvo priimtas prezidento Diem dvi dienas prieš jo nužudymą. Laisvosios Kinijos vyriausybės pakviestas praleido dvi dienas Formozoje, stebėdamas jų problemas ir kovą su komunizmu. Išvadą kalbėtojas pabrėžė, kad Azijos tautų kovingumas prieš komunizmą yra kietas ir tikslus, įvertinamas realus pavojus.

Jie kovoja visomis priemonėmis pagal geografines sąlygas, kai tuo tarpu mes pradėdam apsiprasti, mažiau jaudintis ir gal dėl to mūsų kova per švelni, mes šitame krašte neišnaudojam visų savo teisių, pabrėžė LLK pirm. V. Sidzikauskas.

Meninę dalį atliko akt. V. Žukauskas, pirmininkavo dr. K. Valiūnas, šios org-jos pirm. ir taip pat neseniai grįžęs iš kelionių po tolimuosius Rytus.

Liet. Prekybos Rūmų valdybą sudaro: Jonas Valaitis ir dr. Vaclovas Paprockas vicep., Mildred Mitchell -- sekretorė, Stasys Gudas, Vytautas Zelenis ir konsulas Anicetas Šimutis. Gener. konsulas Jonas Budrys yra garbės pirmininkas.

Po programos buvo vaišės.

New Yorko Lietuvių Prekybos Rūmų pobūvio dalyviai prie vaišių stalo. Iš kairės matyti: dail. A. Vitkauskaitė-Merker, dr. Giedrikienė, Step. Mackevičius, E. Čekienė ir kt.

New Yorko Lietuvių Prekybos Rūmų rengime sausio 26 d. dalis publikos klausosi dr. K. Valiūno pranešimo. Publikoj matyti iš kairės: gen. konsulas J. Budrys, dr. L. Plechavičius, Plechavičienė, dr. V. Paprockas, R. Budrienė, LLK pirm. V. Sidzikauskas ir kt. Kalba dr. K. Valiūnas.

V. Augustino nuotraukos

BOSTON

ALT S-gos POBŪVIS

AL Tautinės S-gos Bostono skyrius sausio mėn. 26 d. surengė savo 1963 metų darbų pabaigutį apvainikavimą. Jau praeitų metų spalio mėnesį Dirvoje buvo rašyta, kad Bostono T-nė S-ga įžengė į 15-tuosius savo veiklos metus. Ten buvo sužymėta ir svarbesnieji jos nuveikti darbai. Čia norime tik pridurti, kad skyriaus vadovybė dar suruošė 1964 m. sutikimą, o dabar sausio 26 d. darbų užbaigtųjų apvaikščiojimą. Čia susirinko skyriaus nariai su šeimomis ir skyriaus arba tikriau pasakius, tautinės minties bičiuliai. Jų eilėse matėsi Skyriaus Garbės Narys rašytojas S. Santvaras su ponia, skyriaus Valdybos D-jos nepaįstamas pirmininkas Ant. Matjoška su ponia, Kultūrinių Subatvakarių Komisija ir jos pirm. inž. E. Cibas su ponia, skyriaus Vas. 16 būrelio vedėjas Leonas Lendraitis su ponia, Lituanistinės Mokyklos tėvų komiteto pirm. inž. R. Veitas su ponia, Nepr. Fondo Bostono Atstovybei išd. Romas Jasiūnas, Jūry s. M. Manomaitis, Liet. Encikl. leidėjas Juozas Kapočius, baleto artistai Jonas ir Tatjana Vasiliauskai, dail. Andriūšis su ponia, Pil. dr-jos

dir. J. Vaičaitis su ponia ir kt. Tik gaila, kad šį kartą neatilankė Garbės p-kas Jonas Kasmauskas. Nemanau, kad jį spausitų 81 pavasaris. Gal pabijojo šalčio, ar kiti reikalai sukludė. Juk Naujų Metų sutikime mūsų Jonas laikėsi ligi aušrelės!

Skyriaus pirm. supažindino svečius ypač apie tuos atliktus darbus, kurie kainavo netoli \$2000,-. Tai namų atnaujinimas iš vidaus. Viskas atnaujinta nuo rūsio ligi pat viršaus. Juk buvo būtina, nes jau buvo praėję daugiau kaip 10 metų nuo namų atsiradimo. Prašė visų narių prisidėti dengti šias išlaidas. Nemaža narių dalis aukojo pinigų savo namų pagražinimui. Tenka pasakyti, kad Tautinės S-gos Bostono skyriaus kiekvienas narys yra namų dalininkas. Gaila, kad savo šeimos vaišėse nemaža dalis skyriaus narių nedalyvavo. Tai valdyba turėtų rimtai atkreipti dėmesį!

Dalyvavę niekad neužmirš nepamainomos tokių pobūvių šeiminkės Onos su talkininkėmis, suorganizavusias ir paruošusias puikias vaišes.

Ig. V.

VASARIO 16-TOSIOS minėjimas įvyks tą pačią dieną Thomas Park mokyklos salėje, Kalbės Laisvės Komiteto vicepirm. Juozas Audėnas. Bus ir meninė da-

lis. Pradžią 2 val. p. p. Numa-toma net per 9 Bostono radio stotis vas. 16 minėjimą suorganizuoti. Taip pat rūpinamasi minėjimui programą ir televizijos stotims paruošti.

* RAŠYTOJAI ST. SANTVARAS IR ANT. GUSTAITIS vasario 8 d. vyksta į Waterbury Conn., kur lituanistinės mokyklos rengime skaitys savo kūrinius.

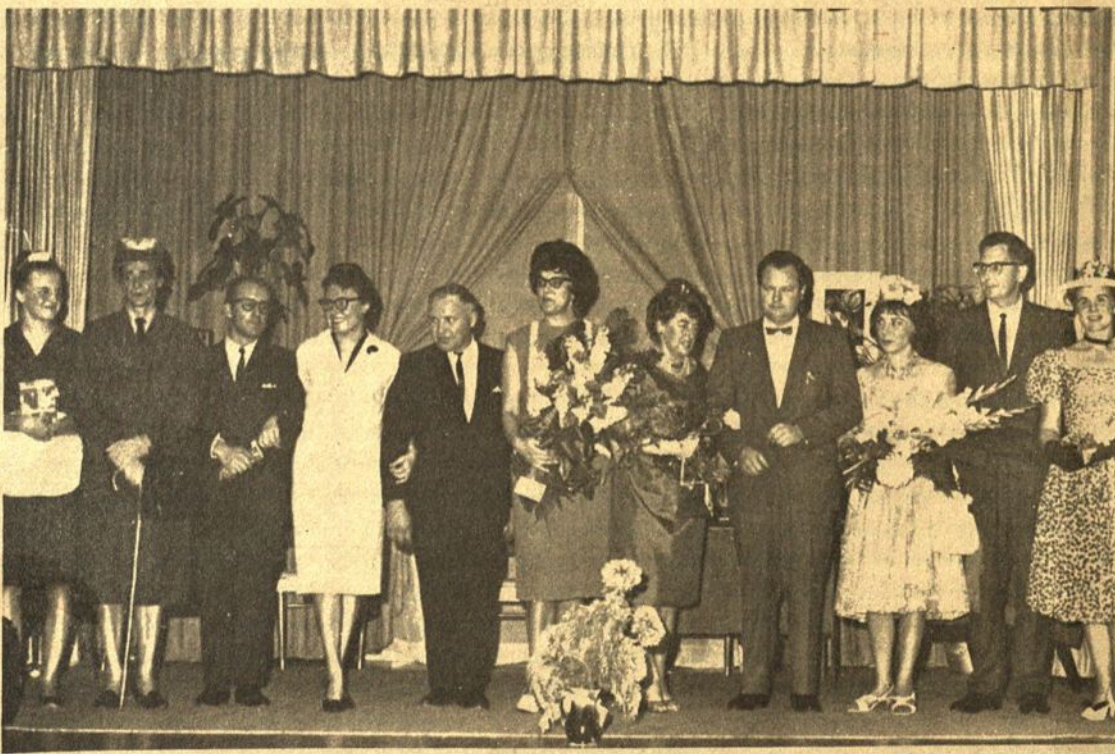
NEW YORK

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS FONDUI gauta per J. Andriūševičių iš Montrealio, Kanados 71 dol.

ALEKSANDROS KAZICKIENĖS rezidencijoje buvo susirinkę iniciatorės ir nutarė vėl ruošti pernai taip sėkmingai praėjusią madų parodą New Yorke bal. 12 d.

GENERALINIO KONSULO NEW YORKE IR LIETUVOS LAISVĖS KOMITETO Vasario 16 d. proga priėmimas svetimų valstybių diplomatams bei spaudos atstovams įvyks vasario 14 d. Carnegie Endowment salėje, New Yorke.

Tuo metu salę puoš dail. A. Merker lietuviškų motyvų kūriniai.

Los Angeles Dramos Sambūris sausio 26 d. suvaidinęs SLA 75 kuopos vakare komediją "Pasaulis be vyrų". Nuotraukoje vaidintojos ir talkininkai apdovanoti gėlėmis.

L. Kančausko nuotrauka

LB Los Angeles apylinkė sausio 26 d. atšventė 10 metų veiklos sukaktį. Nuotraukoje dalis svečių vaišių metu. Iš dešinės sėdi: Ž. Brinkienė, dr. Z. Brinkis, neatpažintas asmuo, inž. A. Mažeika su ponia, kun. Celiešius ir kt.

L. Kančausko nuotrauka